

## ŠKOLSKA RAZINA NATJECANJA IZ GEOGRAFIJE 2024./2025.

**Razred ili kategorija natjecanja: A-kategorija strukovnih i umjetničkih škola**

**Zaporka**

--	--	--	--	--

**Broj postignutih bodova \_\_\_\_\_ / 50**

**Potpis članova Školskoga povjerenstva:**

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_

3. \_\_\_\_\_

**Mjesto i nadnevak:** \_\_\_\_\_

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo ispravaka odgovora u tim česticama. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

**U PRVOME ZADATKU U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I  
ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAOKRUŽITE ONE POJMOVE  
KOJI SU TOČNI.**

<b>1</b>	
----------	--

1. Najprihvaćenija znanstvena teorija o nastanku svemira jest teorija **Mirnog stanja** / **Velikog praska** prema kojoj je svemir nastao prije približno 13,7 **milijuna** / **milijardi** godina.

**U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE POJMOVE UPISOM JEDNOG SLOVA IZ  
DESNOG STUPCA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU.**

<b>1</b>	
----------	--

2. Povežite discipline geografije s granama kojima pripadaju.

_____ društvena geografija	<b>A)</b> demogeografija
_____ fizička geografija	<b>B)</b> geografija Europe
_____ regionalna geografija	<b>C)</b> klimatologija

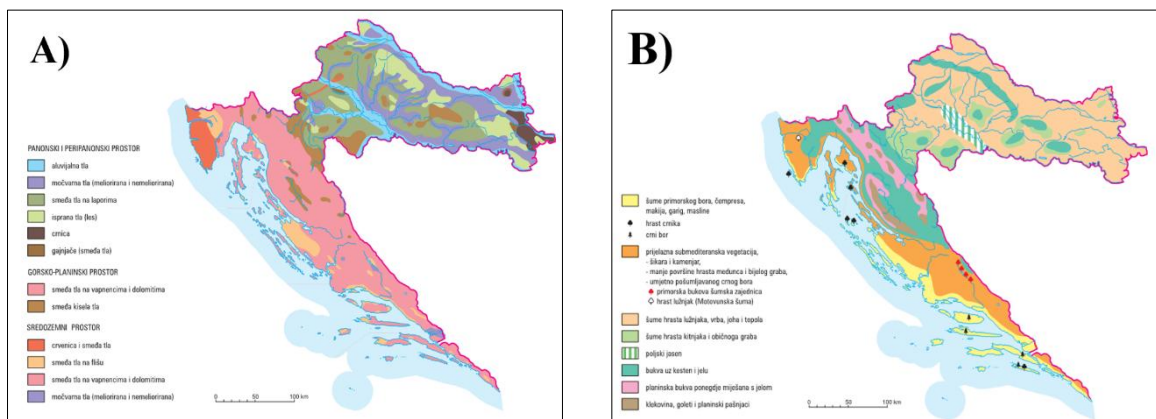
**U SLJEDEĆEMU ZADATKU TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐITE IH I  
PREPIŠITE U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME  
REDU, UPIŠITE TOČNE POJMOVE.**

<b>3</b>	
----------	--

3. Među planetima Sunčeva sustava postoje velike razlike, zbog čega ih dijelimo u dvije skupine. Četiri planeta bliža Suncu svrstavamo u skupinu koju nazivamo zemljasti planeti. Kao što govori naziv skupine, Zemlja je planet koji se među njima ističe svojim obilježjima. Ima hidrosferu, biosferu i zračni omotač koji nazivamo kriosferom, ali i izražen reljef zbog znatne geološke aktivnosti. Vanjski se planeti, s druge strane, nazivaju jovijanskim planetima i uglavnom su građeni od plinova. Vanjski su planeti veći od unutrašnjih i obilježava ih manja brzina rotacije oko vlastite osi.

<b>NETOČAN POJAM (NETOČNA RIJEČ)</b>	<b>TOČAN POJAM (TOČNA RIJEČ)</b>

**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA.**



2

4. a) Tematskom kartom označenom slovom **A** koriste se osobe koje se primarno bave geografskom disciplinom čiji je naziv \_\_\_\_\_.
- b) Tematskom kartom označenom slovom **B** koriste se zaposlenici i studenti Šumarskog fakulteta, a naziv je tematske karte \_\_\_\_\_.

1

5. Vrstu mjerila prikazanu na objema kartama nazivamo \_\_\_\_\_.

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA GRAFIČKOGA PRILOGA.**

2

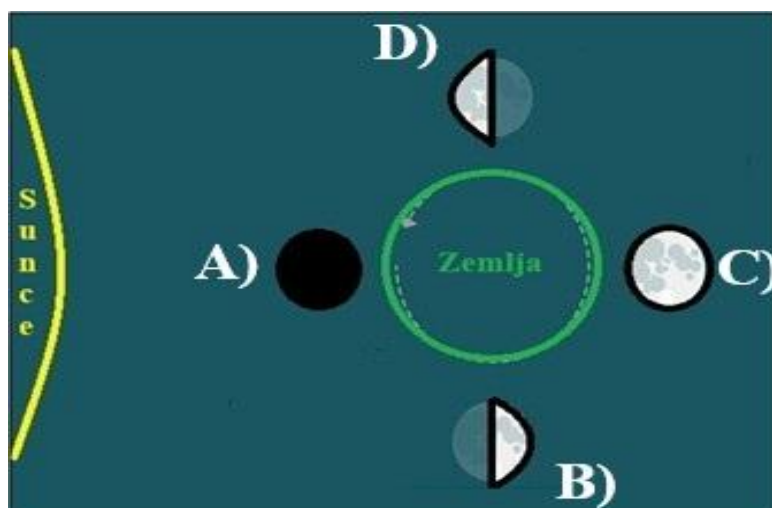
6. Na crte iza slova upišite nazive Mjesečevih faza.

A) \_\_\_\_\_

B) \_\_\_\_\_

C) \_\_\_\_\_

D) \_\_\_\_\_



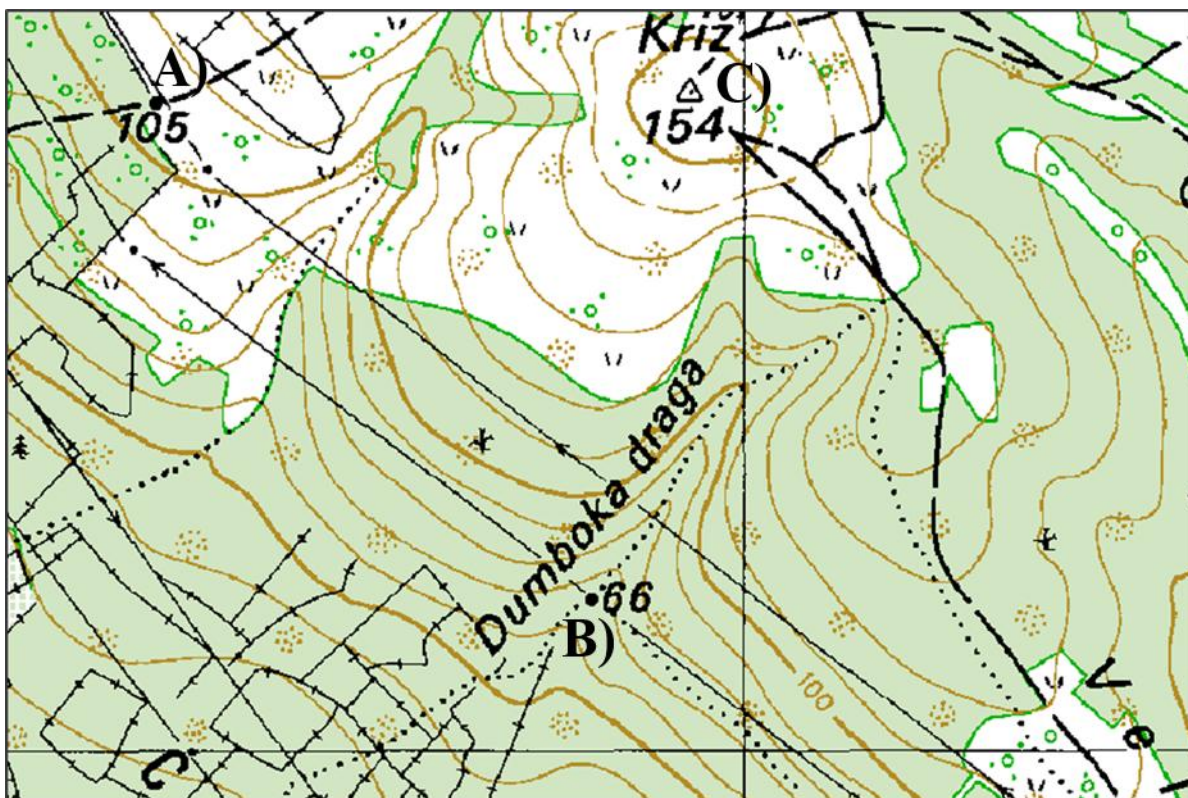
**U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽITE POJMOVE UPISOM JEDNOGA SLOVA IZ DESNOGA STUPCA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU. DVA SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.**

3

7. Povežite broj prirodnih satelita odnosno njihova imena s planetom oko kojega kruže.

- |               |   |
|---------------|---|
| _____ Jupiter | A) (2) Demos i Fobos                                      |
| _____ Mars    | B) (64) Europa, Ganimed, Io, Kalista . . .                |
| _____ Saturn  | C) (82) Diona, Enklad, Feba, Reja, Tetija, Titan . . .    |
|               | D) (27) Arijel, Miranda, Oberon, Titanija, Umbrijel . . . |
|               | E) (13) Nereida, Protej, Triton . . .                     |

**SLJEDEĆIH OSAM ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.**



1

8. Vrstu geografske karte (prema izvornosti) prikazanu na isječku nazivamo \_\_\_\_\_ karta.

1

9. Glavne izohipse na priloženome se isječku geografske karte nalaze na \_\_\_\_\_, \_\_\_\_\_ i \_\_\_\_\_ metara nadmorske visine.

1

**10.** Ako se dogode znatnije prostorne promjene, ovaj isječak geografske karte bit će potrebno promijeniti, odnosno nadopuniti novim sadržajem. Postupak dopunjavanja i ispravljanja sadržaja izvornih karata dopunskom izmjerom nazivamo

\_\_\_\_\_.

3

**11. a)** Trigonometrijska točka nalazi se na priloženom isječku geografske karte na \_\_\_\_\_ metara nadmorske visine. Apsolutna visina trigonometrijske točke na priloženom isječku iznosi \_\_\_\_\_.

**b)** Relativna visina između točke **A)** i trigonometrijske točke iznosi

\_\_\_\_\_.

1

**12.** Ekvidistanca na priloženom isječku geografske karte iznosi

\_\_\_\_\_.

1

**13.** Najviša točka na priloženom isječku geografske karte označena je toponimom

\_\_\_\_\_.

3

**14. a)** Odredite mjerilo priloženog isječka geografske karte na kojoj udaljenost između točke **A)** i **C)** iznosi 10 cm i prikazuje stvarnu udaljenost od 2,5 km. Mjerilo priloženog isječka geografske karte jest 1 : \_\_\_\_\_.

prostor za računanje

**b)** Vrstu mjerila iz prethodne čestice (**14. a)** nazivamo \_\_\_\_\_ mjerilo.

**c)** Izračunajte udaljenost na karti između točke **A)** i točke **B)** ako je udaljenost između tih dviju točaka u prirodi 4 km. Udaljenost na karti između točke **A)** i točke **B)** iznosi \_\_\_\_\_ centimetara.

prostor za računanje

1

**15.** Azimut u točki **A)** prema točki **C)** iznosi približno \_\_\_\_\_.

**SLJEDEĆIH ŠEST ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA  
GRAFIČKOG PRILOGA.**

1

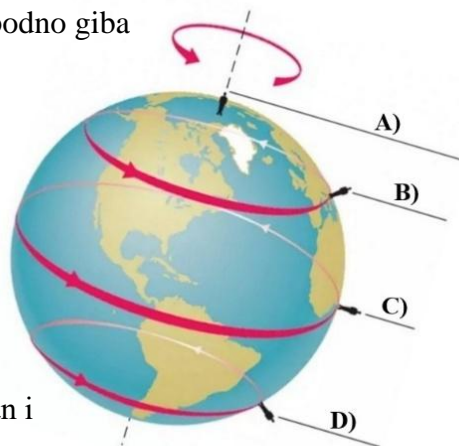
**16.** Na priloženom grafičkom prilogu najbrže se obodno giba točka koja je označena slovom \_\_\_\_\_.

Ta se točka nalazi na \_\_\_\_\_° geografske širine.

2

**17. a)** Gibanje Zemlje prikazano na grafičkom prilogu nazivamo \_\_\_\_\_.

**b)** Posljedica prikazanoga gibanja Zemlje jest izmjena dana i noći, a uski pojas koji odvaja dan i noć nazivamo \_\_\_\_\_.



1

**18.** U toplijem dijelu godine u Republici Hrvatskoj dani su dulji, a noći kraće, dok je u hladnijem dijelu godine obratno, što je posljedica nagnutosti Zemljine osi na ravninu ekliptike pod kutom od \_\_\_\_\_.

1

**19.** Zemlja se okreće u smjeru od \_\_\_\_\_ (*upišite stranu svijeta*) prema \_\_\_\_\_ (*upišite stranu svijeta*).

1

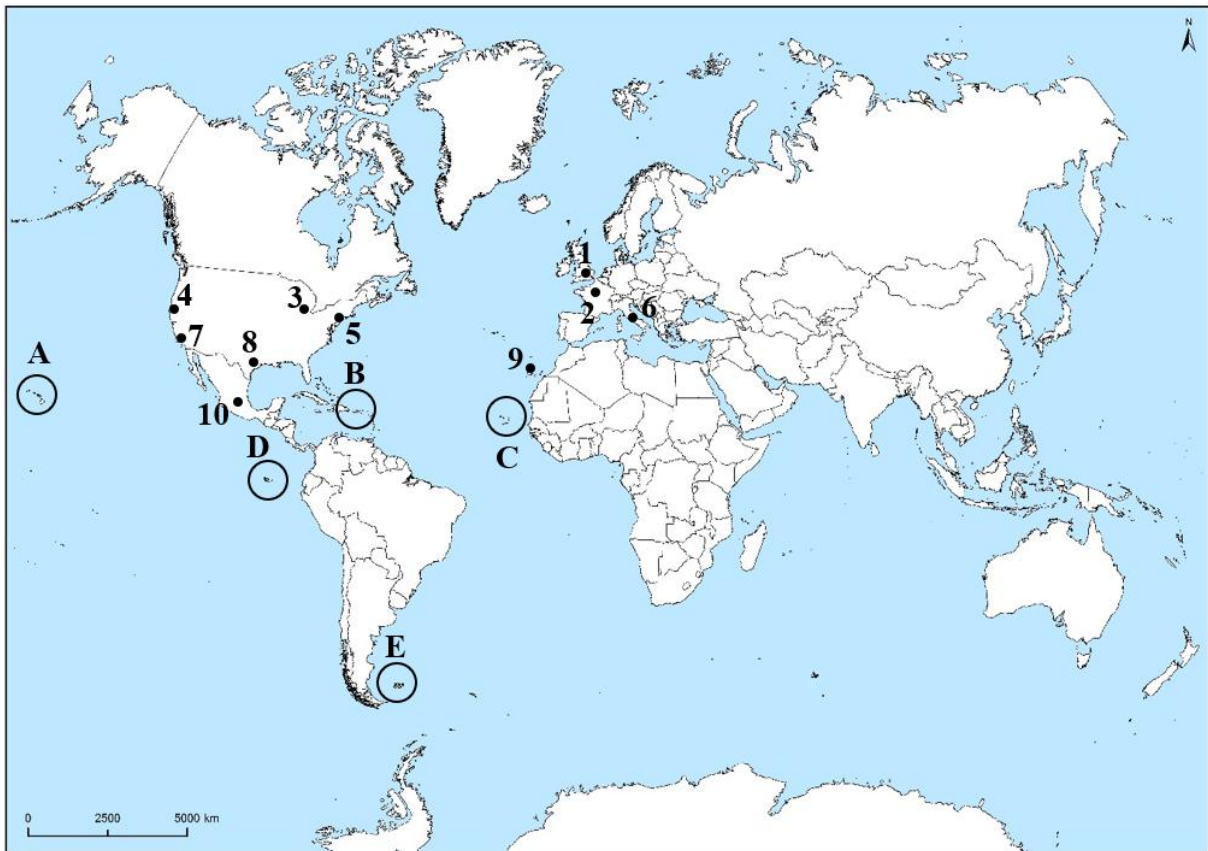
**20.** Točka u kojoj se za vrijeme jedne Sunčeve godine može vidjeti Sunce za vrijeme sva 24 sata u danu označena je slovom \_\_\_\_\_. Taj dan nazivamo \_\_\_\_\_.

1

**21.** Među ucrtanim točkama ona koja je najbliža središtu Zemlje na priloženome grafičkom prilogu označena je slovom \_\_\_\_\_.



**SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE  
GEOGRAFSKE KARTE SVIJETA.**



1

**22.** Početni meridijan prolazi kroz grad koji je na priloženoj geografskoj karti označen crnom točkom i brojem \_\_\_\_\_. Ime je toga grada \_\_\_\_\_.

2

**23.** Sjedište nacionalnoga američkoga svemirskog programa poznatog pod pokratom \_\_\_\_\_ nalazi se u gradu čije je ime \_\_\_\_\_ i koji je na priloženoj geografskoj karti označen crnom točkom i brojem \_\_\_\_\_.

1

**24.** Zaokružite na priloženoj geografskoj karti poluotok na kojemu je Cape Canaveral uz kojega se nalazi glavna baza nacionalnog američkog svemirskog programa za lansiranje njihovih letjelica u svemir.

1

**25.** Na priloženoj se geografskoj karti nalazi jedan matematički i ujedno redakcijski element karte. Njegov je naziv \_\_\_\_\_.

**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.**

1

26. Ime je uređaja prikazanoga na fotografiji

\_\_\_\_\_.

Prikazani uređaj služi za mjerenje

\_\_\_\_\_ na geografskim kartama.



**SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.**

1

27. Vrstu kompasa prikazanu na fotografiji

najčešće koriste \_\_\_\_\_

(*upišite vrstu prijevoznog sredstva*).

1

28. Slovo **E** (uz oznaku 90) na prikazanoj

fotografiji označuje stranu svijeta pod

hrvatskim nazivom \_\_\_\_\_,

dok je engleski naziv za tu istu stranu

svijeta \_\_\_\_\_.



**SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.**

2

29. Jedna od posljedica gibanja Zemlje jest promjena

položaja njezine osi rotacije na način

prikazan na crtežu i označen brojem **1**).

To gibanje nazivamo

\_\_\_\_\_.

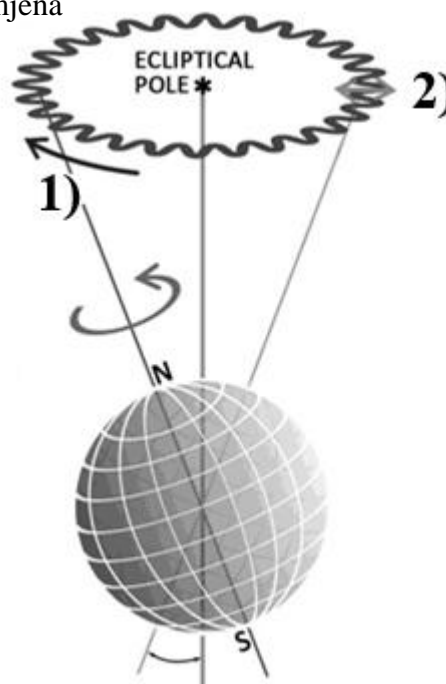
Poremećaji u gibanju Zemljine osi zbog

utjecaja Mjeseca i Sunca prikazani su na

crtežu i označeni brojem **2**). Taj poremećaj

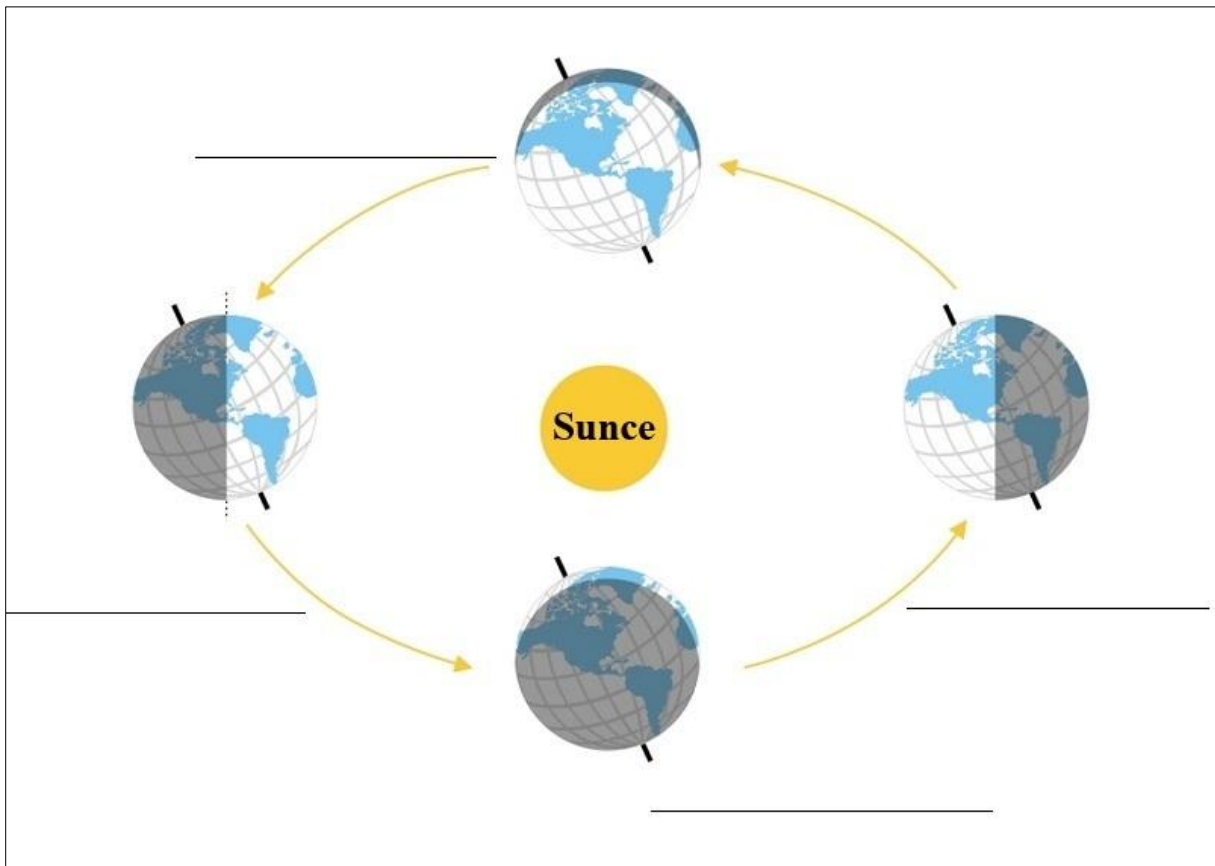
u gibanju Zemljine osi nazivamo

\_\_\_\_\_.





SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.



2	
---	--

30. Gibanje Zemlje prikazano na crtežu nazivamo Zemljina ophodnja ili \_\_\_\_\_. Ovo je gibanje Zemlje pod utjecajem privlačne sile između Zemlje i \_\_\_\_\_ (*upišite nebesko tijelo*).

3	
---	--

31. a) Iznad linija koje se nalaze unutar priloženog crteža upišite astronomske datume solsticija i ekvinocija, a ispod linija koje se nalaze unutar priloženog crteža upišite nazive godišnjih doba koja tada počinju na sjevernoj polutki.

b) Zaokružite datume koji se odnose na solsticije.

1	
---	--

32. Zaokružite položaj Zemlje prvog dana proljeća na južnoj polutki.

1	
---	--

33. Upišite slovo **X** kod onog položaja Zemlje kada dan na sjevernoj polutki traje najdulje.

1	
---	--

34. Upišite slovo **P** na dio Zemljine putanje oko Sunca (žuta linija na grafičkome prilogu) tijekom kojega Zemlja dolazi u položaj perihela.